

Emotieregulatie als transdiagnostisch instrument om te interveniëren:

Client en contextgericht

dr. Annemarie van Vonderen

Voorjaar 2022

Behandeling en ondersteuning bij
wonen, werken, leren en vrije tijd

Casus: Manon 20 jaar

- **Manon heeft een lichte verstandelijke beperking. Manon heeft veel verschillende diagnoses gekregen.**
- **Manon is vanaf 7 jaar in de hulpverlening. Overal wordt ze voortijdig weggestuurd.**
- **Manon kan heel impulsief heel gevaarlijke dingen doen.**
- **Periodes van relatieve rust, een wil om haar problemen zelf aan te pakken wisselen zich af met periodes van moeilijk tot geen contact, veel irritaties, agressie en somberheid.**
- **Er is een hoge lijdenslast**

Wat komt er aan bod?

Personen met LVB en
gedragsproblemen

Kemnade locatie Pluryn

Emotieregulatie

Theorie vorming

Interventieperspectief

Clientgericht

contextgericht

Personen met LVB en gedragsproblemen

Zeer heterogene groep

Lichte verstandelijke beperking

Gedragsproblemen

- Agressie
- Externalizerend danwel internalizerend

Psychische problematiek (dubbel, triple diagnose)

Welk gedrag? Wat zit er onder het gedrag?

Woede uitbarstingen, agressie, verslaving, zelfbeschadiging, suïcidaal gedrag

Problemen om gevoelens te hanteren

Gevoelens onderdrukken, of juist wegdrukken

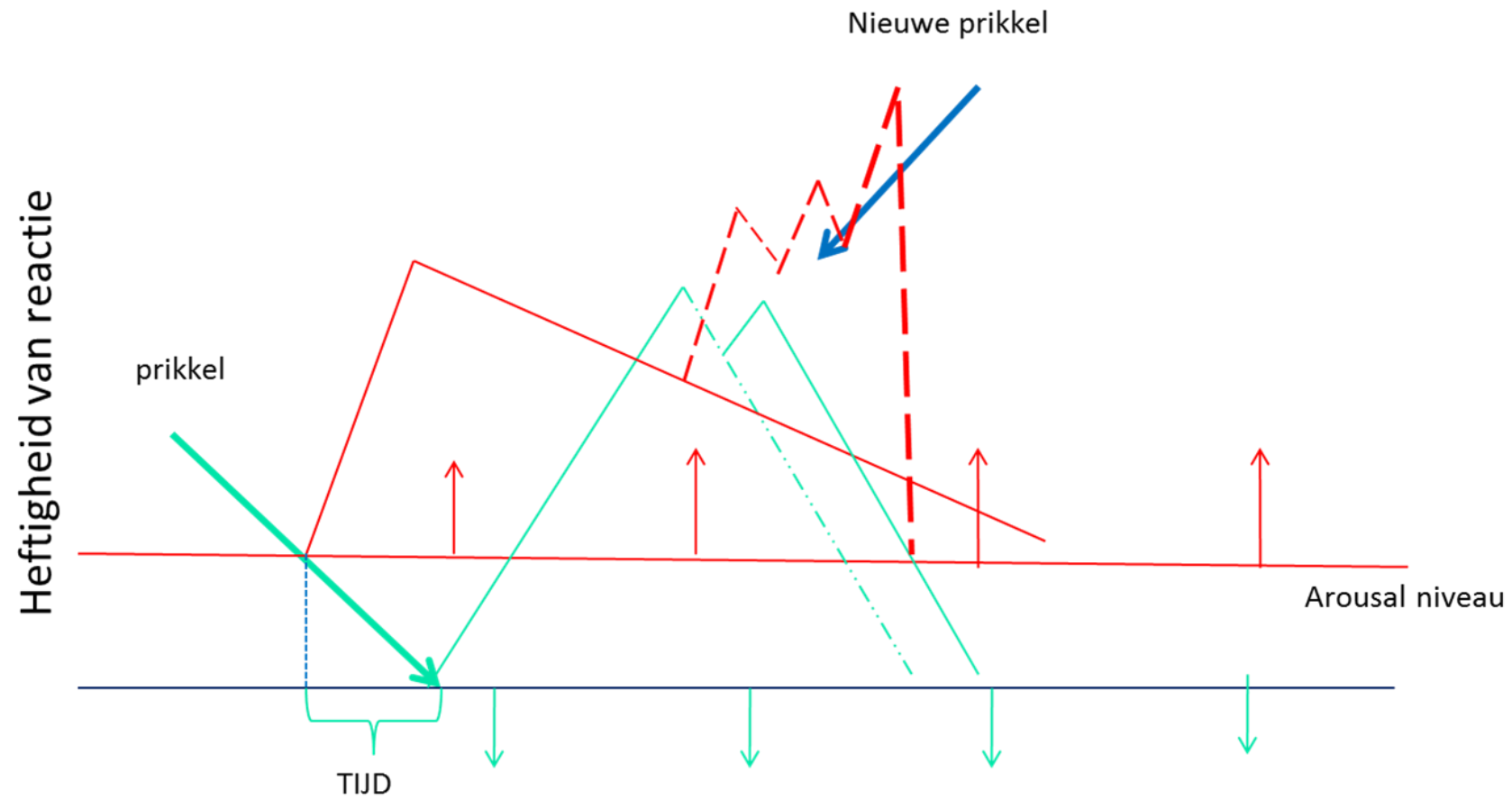
Gedrag als vorm van coping; dus de tent afbreken, jezelf snijden om je emotie te reguleren. **Heel effectief!**

Emotieregulatie

Adaptieve en maladaptieve emotieregulatiestrategieën

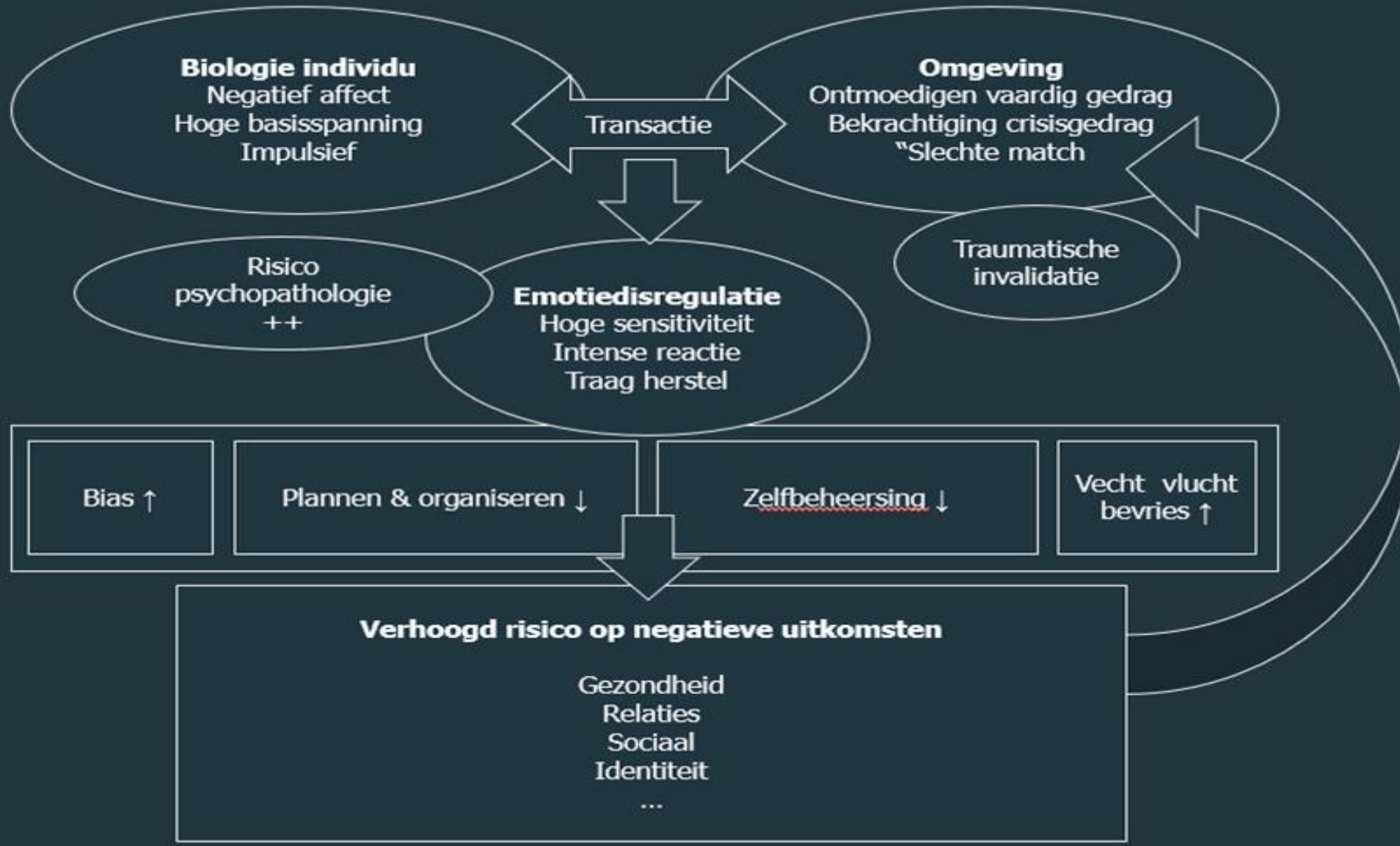
Maladaptieve emotieregulatiestrategieën hangen samen met het ontwikkelen van psychopathologie

Biosociale theorie van Linehan

Casus: Manon 20 jaar

Casus: Manon 20 jaar

Interventieperspectief

Client gericht

Context gericht

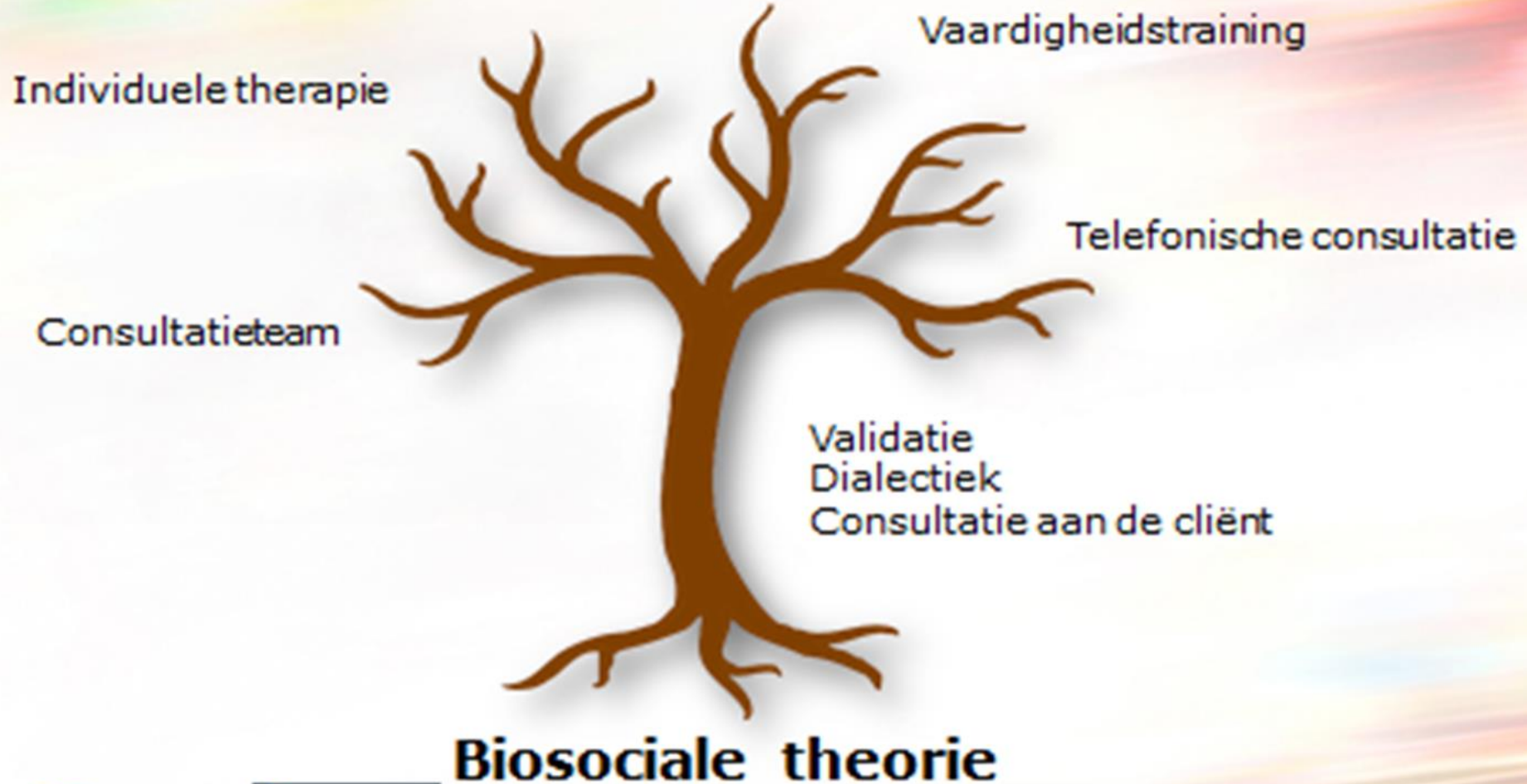
Interventieperspectief: Client

Wat heeft de client nodig om deze problemen aan te pakken?

- Er is motivatie nodig om het anders te doen
- Er zijn vaardigheden nodig (adaptieve) om de gevoelens te hanteren en uit de problemen te blijven

DGT behandelprogramma

Casus: Manon 20 jaar

The
Emotion Regulation
Skills System for
Cognitively Challenged
Clients

A DBT-Informed Approach

JULIE F. BROWN

Interventieperspectief: Client

Julie Brown Amerika, Aangepast DGT programma

In Nederland sinds 2019 binnen Pluryn gestart met dit programma

Emotieregulatie- vaardigheden voor verstandelijk beperkte cliënten

*Een op DGT gebaseerde
benadering*

Julie F. Brown

Nederlandstalige bewerking:
L.M.C. (Wies) van den Bosch

Hoe te gebruiken

Kernelementen:

- ✓ Gevoelsbeoordelingschaal
 - Schaal 0 (geen gevoel) t/m 5 (overspoelend gevoel)
- ✓ 9 Vaardigheden
 - ALTIJD - vaardigheden
 - ALLEEN-KALM - vaardigheden
- ✓ Ketting van vaardigheden
 - 1-2-3 Wijze Geest als basis; aangevuld met andere vaardigheden
 - Recept: aantal vaardigheden = score gevoel + 1

Interventieperspectief: Context

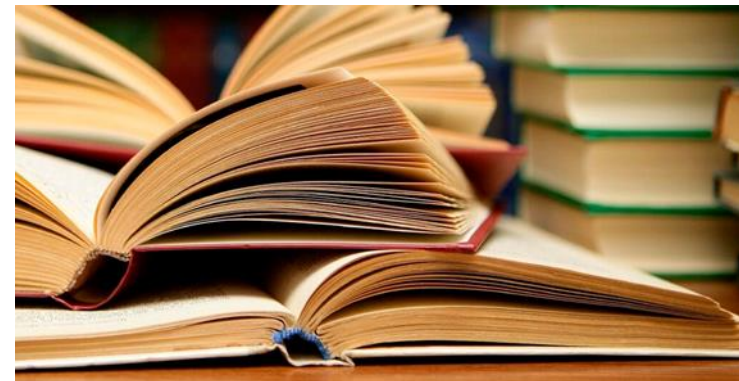
Wat heeft de context (hulpverlener) nodig om met deze problemen om te gaan?

Oog voor biosociale theorie -> validatie

Hoe is mijn eigen emotieregulatie?

Oog voor autonomie versus begrenzing (BULLEN)

Leesvoer

Brown, J. (2019). Emotieregulatievaardigheden voor verstandelijk beperkte clienten: Een op DGT gebaseerde benadering. Amsterdam: Pearson.

van Vonderen, A. (2021). Aangepaste DGT-behandeling bij een jonge vrouw met LVB en BPS: Single-Case Efficacy Design. *Tijdschrift voor Psychotherapie*, 47, 1 -21.

Van Vonderen, A. & Hulsmans, D. (2021). Zelfbeschadigend en suïcidaal gedrag gedurende Dialectische Gedragstherapie: Retrospectief onderzoek bij drie mensen met een licht verstandelijke beperking. *Nederlands Tijdschrift voor de Zorg aan Mensen met Verstandelijke beperkingen*, 47.

Bedankt voor de aandacht!

Vragen?

avonderen@pluryn.nl

Behandeling en ondersteuning bij
wonen, werken, leren en vrije tijd